

Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR

Materiál na rokovanie HSR SR
Dňa 13. januára 2025

č. 3)

Stanovisko k Návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Všeobecne k návrhu:

Návrh novely zákona neprešiel zákonom stanoveným legislatívnym procesom. Bol pripravený a predložený na rokovanie vlády bez účasti odbornej verejnosti a bez možnosti uplatnenia oprávnených pripomienok dotknutých subjektov. Asociácia vodárenských spoločností, ako člen AZZZ, upozornila listom predkladateľa novely zákona na zjavné rozpory vybraných ustanovení s právom EÚ, ústavnoprávnym rámcom a judikatúrou Ústavného súdu a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná. Predkladateľ aj napriek týmto závažným rozporom predložil zákon na rokovanie vlády SR č. 65, konané dňa 18.12.2024.

Stanovisko AZZZ SR :

1. Predkladateľ porušil zákon č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
2. Návrh Zákona bol pripravený bez účasti odbornej verejnosti a neprešiel medzirezortným pripomienkovým konaním;
3. Návrh Zákona vykazuje rozpory vybraných ustanovení s právom EÚ, ústavnoprávnym rámcom a judikatúrou Ústavného súdu SR, prípadne medzinárodnými zmluvami, ktorými je SR viazaná;
4. Novela Zákona zasahuje neprimeraným spôsobom do ústavného práva na podnikanie. Návrh Zákona obmedzuje zákonom stanovené právo akcionára rozhodovať o využívaní primeraného zisku na rozvoj spoločnosti tým, že stanovuje využitie primeraného zisku len na regulované činnosti;
5. Prijatím navrhovanej novely Zákona by došlo k vyvlastneniu vlastníckeho práva z dôvodu nemožnosti požívať jeho úžitky – dividendy z akcií – a zákazu použiť výnosy z regulovaných činností na iné aktivity ako na ne samotné. Vyvlastnenie alebo obmedzenie vlastníckeho práva má svoje presné predpoklady, ktoré sú primárne určené Ústavouⁱ a Dohovorom o ochrane ľudských práv a slobôd. V tomto prípade by sa jednalo o tzv. „de facto“ vyvlastnenie, pred ktorým je poskytovaná rovnako právna ochrana, a to ako Ústavným súdom, tak aj ESLPⁱⁱ. Prijatím novely Zákona by SR hrozili žaloby obdobne ako to bolo pri zákaze zisku zdravotných poisťovní, ktoré neskoršie Ústavný súd SR vyhlásil za protiústavný;
6. Predkladateľ v „Stanovisku k materiálu č. 51095/2024“ predloženom na rokovanie Vlády SR č. 65, konaného dňa 18.12.2024, podľa nášho názoru nepravdivo deklaruje súlad návrhu Zákona s

Ústavou SR, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu SR, medzinárodnými zmluvami, ktorými je SR viazaná a zákonmi SR a súčasne aj súlad s právom EÚ;

7. Predkladateľ v Doložke vybraných vplyvov deklaruje žiadne dopady na podnikateľské prostredie aj napriek tomu, že významne obmedzuje právo akcionára spoločnosti stanovené zákonom;
8. Zmena pravidiel fungovania vodárenských spoločností tak, ako ich upravuje novela Zákona, bez možnosti prispôbenia, narúša princíp právnej istoty a poškodzuje investorov, ktorí do systému vstúpili s predpokladom podnikateľskej súťaže;
9. Predkladateľ odôvodňuje novelu Zákona „Správou z kontroly Najvyššieho kontrolného úradu“ z augusta 2024. Uvedená správa konštatuje, že hlavný dôvodom neplnenia Plánu obnovy verejných vodovodov a verejných kanalizácií je dlhodobá nesprávne nastavená regulačná politika v oblasti cenotvorby, nie zlé hospodárenie vodárenských spoločností;
10. Predkladateľ nevyužil svoje právo zapojiť sa do novelizácie vyhlášky ÚRSO č. 323/2022 Z.z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia výroby, distribúcie a dodávky pitnej vody verejným vodovodom a odvádzania a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou, nakoľko sa nepodieľal na príprave vyhlášky a neuplatnil žiadnu zásadnú pripomienku k predloženému materiálu;
11. Návrh Zákona nepriamo novelizuje Zákon č. 364/2004 Z. z. v § 49 odsek 7, kde udeľuje oprávnenie zabezpečiť výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií správcovi významných vodných tokov, napriek tomu že správca vodných tokov nemá požadované odborné a technické zázemie pre uvedené činnosti. Z dôvodovej správy k návrhu Zákona nie je zrejмый zámer predkladateľa smerujúci k úprave legislatívneho rámca Zákona č. 364/2004 Z. z.. Na budovanie stavieb musí mať subjekt vydané živnostenské oprávnenie podľa zákona č. 455/1991 Zb. Živnostenský zákon v platnom znení.

Záver :

Navrhovaným znením novely Zákona podľa nášho názoru môže dôjsť k ohrozeniu naplňovania základných princípov vykonávania podnikateľskej činnosti v podmienkach právneho poriadku SR, čo môže spôsobiť významné dopady na fungovanie vodárenských spoločností, predovšetkým z ekonomického hľadiska, a tým postupnú destabilizáciu vodárenstva.

Vodárenské spoločnosti v súvislosti s novelou Zákona dali spracovať externé právne posúdenia (analýzy) dvoch nezávislých právnych kancelárií ohľadom posúdenia problematiky novely s akcentom na obmedzenia využitia primeraného zisku výhradne na obnovu verejných vodovodov a verejných kanalizácií a obmedzenia využitia finančných prostriedkov získaných z regulovaných činností na iné ako výhradne regulované činnosti, ktoré podporujú nami vyššie uvádzané skutočnosti.

Navrhujeme:

Aby legislatívny proces k zmene Zákona č. 442/2002 Z.z. a Zákona č. 364/2004 Z.z. prebehol v súlade s požiadavkami zákona č. 400/2015 Z.z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, predovšetkým za účasti odbornej verejnosti. Taktiež poukazujeme na prijatie Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2024/3019 o čistení komunálnych odpadových vôd (ďalej „Smernica“), pričom pri implementácii Smernice budú musieť byť novelizované ustanovenia Zákona č. 442/2002 Z. z., ako aj Zákona č. 364/2004 Z. z. Navrhujeme zahrnutie tejto novely do plánovanej implementácie Smernice. Zároveň požadujeme, aby bola vypracovaná detailná analýza dopadov na podnikateľské prostredie s dôrazom na dodržanie platnej legislatívy SR a práva EÚ.

ⁱ Ústava článok 20 ods. (4): „Vylastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.“

ⁱⁱ Vylastnením podľa judikatúry ESĽP môže byť aj pozbavenie dispozičného práva s majetkom vid'. Mellacher a iní v. Rakúsko, rozsudok ESĽP z 19. decembra 1989, § 44.